

350 unges forhold til alkohol

- et oplæg til samtaler om unge, alkohol og forældre



Børnerådet

Oktober 2006

350 unges forhold til alkohol

Børnerådet har spurgt 350 unge om deres oplevelser med og holdninger til alkohol. De unge kommer fra 29 skoler fra hele landet, og besvarede i foråret 2006, lige inden de gik ud af 9.klasse, et spørgeskema fra Børnerådet. De var på daværende tidspunkt mellem 14 og 17 år. Deres svar giver et billede af de unges egne perspektiver på deres alkoholforbrug og et indblik heri¹.

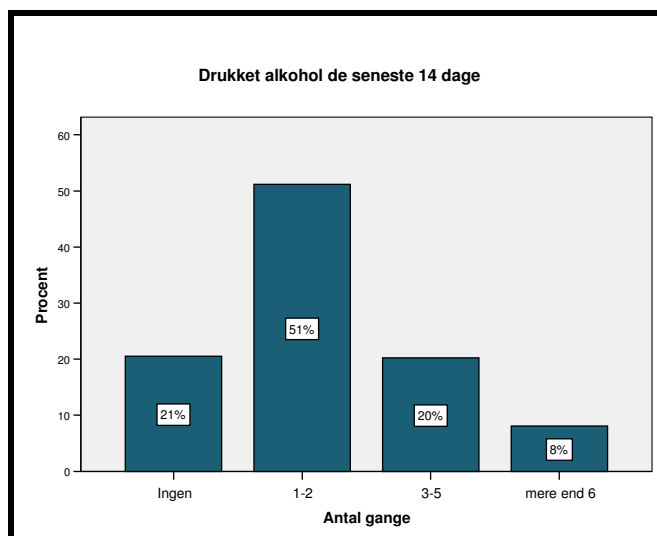
I dette lille 'fakta-ark' har vi samlet nogle interessante tal, som vi håber kan informere og danne baggrund for diskussioner – fx i de ældste folkeskoleklasser, til forældremøder, blandt unge selv og mellem de unge og deres forældre.

Alle sammenhænge er testet statistisk med χ^2 -testet eller γ -testet. Kun signifikante sammenhænge ($P < 0,05$) er medtaget.

¹ Undersøgelsen er ikke repræsentativ for unge i Danmark, men belyser gennem disse 350 unge interessante temaer.

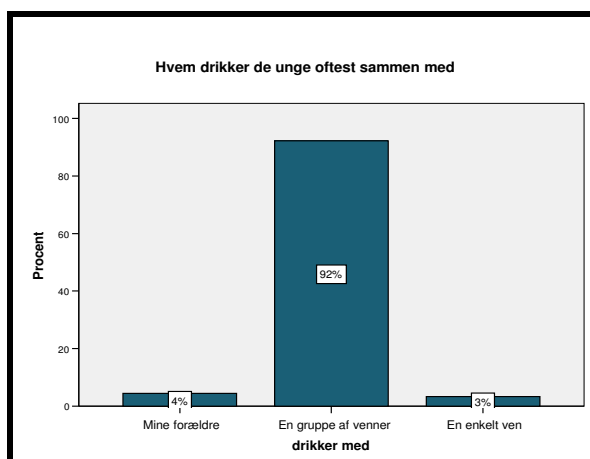
Alkoholvaner

Tal fra 2003 viser, at 44% af de danske unge har haft deres alkoholdebut i 7. klasse². Denne undersøgelse viser, at 90% af de 350 adspurgte unge, fra 9. klasse, har prøvet at drikke en genstand og dermed haft deres debut. 78% har været fulde, 17% har ikke, mens 5% ikke ved om de har været det. De unge drak jævnlige alkohol i foråret 2006. 80% havde drukket inden for de seneste 14 dage og godt 90% havde drukket i løbet af det seneste år – 38% mere end 20 gange.



Ovenstående søjlediagram viser, hvor ofte de unge havde drukket i de to foregående uger op til spørgeskemaets besvarelse. Der er en lille gruppe, som drak alkohol påfaldende tit – 8% mere end 6 gange på 14 dage. Det skal dog pointeres, at vi ikke ved hvor meget de har drukket, og om de har været decideret fulde.

Nedenstående diagram viser hvem de unge, der har prøvet at drikke alkohol, oftest drikker sammen med – uanset mængden af alkohol og indtagelsessituationen. 92% drikker oftest sammen med en vennegruppe, 3% med en enkelt ven og 4% med deres forældre.



² Børnerådet 2003: "Teenagere og alkohol": s. 5

Der er forskel på at smage på alkohol og på at drikke sig fuld, og der er nok også forskel på, hvem man gør hvad med, når man går i 9.klasse. I den gruppe unge, som har prøvet at være fulde, er det således også 95%, som oftest drikker alkohol sammen med en gruppe venner, hvor det kun er 27% i den lille gruppe, der ikke har været fulde.

Som det fremgår af nedenstående tabel, er der også flere blandt de unge, som ofte er sammen med venner, som har prøvet at være fulde, end blandt de unge, som ikke er så meget sammen med venner.

	Har været fuld	Har ikke været fuld/ ved ikke	Total
Er sammen med venner hver dag	93%	7%	100%
Er sammen med venner 3-5 dage om ugen	80%	20%	100%
Er sammen med venner 1-2 dage om ugen	72%	28%	100%
Er næsten aldrig sammen med venner	50%	50%	100%
Total	78%	22%	100%

34% af de 350 unge har aldrig set en ven så fuld, at vedkommende mistede selvkontrollen eller blev syg. Men skulle det ske, mener 96% at man skal reagere. De unge måtte i spørgeskemaet angive flere måder, de ville reagere på, og 51% af dem ville ringe efter forældrene, 87% ville følge vennen hjem og 59% ville tilbyde vennen overnatning. De fleste unge vil altså prøve at tage ansvar i en ubehagelig situation og forældrenes rolle er ikke udspillet som problemløsere.

18% af de 350 unge har ofte eller nogle gange prøvet at drikke mere end de egentlig havde lyst til og 56% har følt et pres – stort eller lille – fra omgivelserne i forhold til at drikke alkohol. Men kun 8% mener, at man er en outsider, hvis man ikke drikker alkohol til en fest.

30% af de 350 unge drikker helst øl, når de drikker alkohol, 4% helst vin, 25% helst spiritus og 35% helst alko-sodavand el. lignende. 6% drikker helst andet.

De unge der havde drukket alkohol inden for de seneste 14 dage, blev bedt om at angive hvorfor de havde drukket – de måtte vælge flere ting. Nedenstående tabel viser deres svar. De unge drikker alkohol for at more sig sammen, men der er også en bekymrende stor gruppe, som angiver, at de bl.a. drikker for at glemme.

Mine venner gjorde det	Var bange for at føle mig uden for gruppen	For hyggens skyld	Fordi det smager godt	For at have det sjovt	For at kontakte en, jeg godt kan lide	For at kaste hæmninger bort	Fordi jeg kedede mig	For at glemme sorger og bekymringer
29%	3%	94%	86%	86%	21%	28%	18%	16%

I den gruppe af unge, som har prøvet at være fulde, har 89% oplevet, at de blev gladere end normalt og 64% syntes, at det var fedt. På den negative side har 46% oplevet at gøre ting de fortrød og 30% har prøvet at blive syge af at drikke.

De unge oplever altså et vist socialt pres i forhold til alkohol, men det er kun en ret lille del af dem, som direkte anfører, at de føler, at de er nødt til at drikke for at være accepteret.

At drikke er noget, de unge gør med deres venner og er en del af deres ungdomskultur. De unge forbinder alkohol med hygge - selvom der er negative sider.

Forældrenes rolle

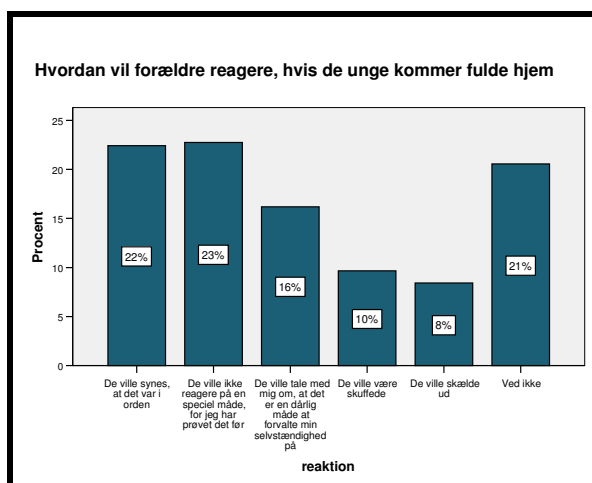
Vi så ovenfor, at halvdelen af de unge ville inddrage forældre, hvis deres venner blev for fulde. På mange måder er forældrene stadig en vigtig del af de unges liv, og de påvirker også deres børns alkoholvaner.

Tabellen viser, hvordan de 350 unges forældre forholder sig til deres alkoholforbrug.

De vil ikke have, at jeg drikker	Det er okay, at jeg drikker, men de bestemmer hvor meget og hvornår	Det er okay, at jeg drikker, og vi bestemmer sammen hvor meget og hvornår	Det er okay, at jeg drikker, og jeg bestemmer selv	Ved ikke
11%	11%	45%	23%	10%

Der er sammenhæng mellem forældrenes holdning og de unges alkoholvaner. Den gruppe unge, som har forældre, der ikke vil have, at de drikker, er også den gruppe, hvor færrest har drukket indenfor de seneste 14 dage (46%), mod 86-90% af de unge, hvis forældre synes, at det er okay.

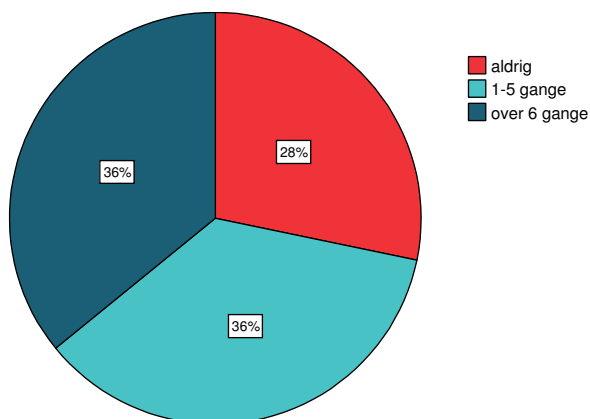
De unge har også svaret på, hvordan deres forældre ville reagere, hvis de kom fulde hjem – se søjlediagrammet.



Også her oplever de unge, der har drukket alkohol inden for de seneste 14 dage, mere positive forældre-reaktioner end de, der ikke har drukket inden for 14 dage. 26% af de, der har drukket, mener, at deres forældre ville synes, at det var i orden, hvis de kom fulde hjem – 9% af de, der ikke har drukket, mener det samme. 27% af de drikkende, mener ikke, at deres forældre ville reagere specielt – mod 5% af de ikke-drikkende. 8% af de drikkende forventer, at deres forældre ville blive skuffede – mod 17% af de ikke-drikkende.

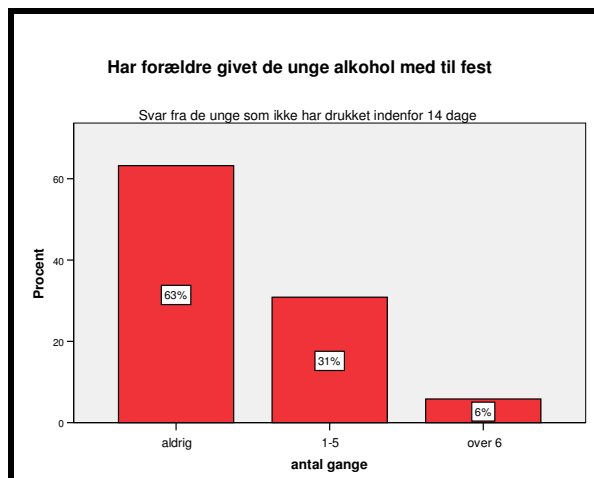
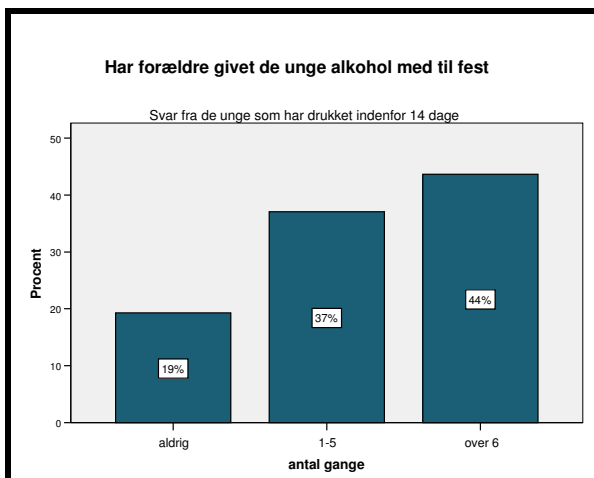
De unge der oplever, at deres forældre har en positiv eller ligeglad indstilling til at de drikker alkohol, drikker altså mere end de, der oplever, at deres forældre har en negativ indstilling.

Har forældre givet de unge alkohol med til fest



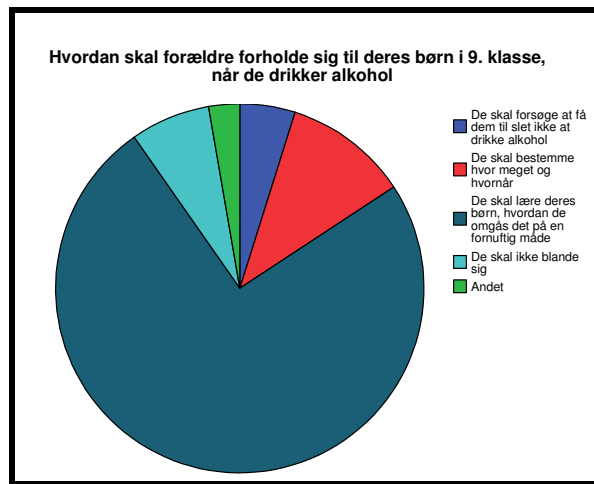
Et er forældrenes holdning til alkohol, noget andet er deres adfærd. Lidt over 2/3 af de 350 unge har oplevet at få alkohol af deres forældre, når de skal til fest – og ca. 1/3 har oplevet det over 6 gange.

Også her er der en sammenhæng - som det fremgår af nedenstående diagrammer, oplever den gruppe, der har drukket i løbet af de sidste 14 dage, oftere at få alkohol med til fest af deres forældre, end den gruppe, som ikke har drukket.



Forældrenes holdning har en afsmittende effekt på de unge, og de 350 unge synes da også, at deres forældre skal på banen.

Nedenstående diagram viser, at 75% af de unge synes, at deres forældre skal lære dem at omgås alkohol på en fornuftig måde. 11% synes, at forældre skal opstille klare regler for unges alkoholforbrug, og 5% mener at de skal bestræbe sig på at forhindre deres børn i at drikke overhovedet. Kun 7% mener, at forældre ikke skal blande sig.



De unge ønsker, at deres forældre blander sig i deres alkoholvaner – få ønsker klare regler og forbud, men langt størstedelen vil have vejledning og dialog.

350 unges forhold til alkohol

- et oplæg til samtaler om unge, alkohol og forældre

Udgiver:
Børnerådet
Vesterbrogade 35A
1620 KBH V

Tlf.: 33783300
Email:brd@brd.dk

Dataindsamling: Thomas Willer
Tekst og analyse: Kia Ditlevsen, Børnerådets sekretariat

Oplægget kan gratis downloades på Børnerådets hjemmeside – www.brd.dk

Hvis du vil læse mere:

Børnerådet udgav i 2003 en rapport om 7. klasseelevers alkoholerfaringer – ”Teenagere og alkohol” – som er resultatet af en repræsentativ undersøgelse i det daværende Børne- og Ungepanel, som bestod af 75 7.klasser fra hele landet.

Denne rapport kan også downloades gratis på Børnerådets hjemmeside.